նրան, նրա այդ համոզմունքը զօրացնում էին, և նա այդ իմաստով գրեր էր փոխանակում Կ. Պօլսի պատրիարքի, վրաց Գէորգ Թագաւորի, նրա Դաւիթ ժառանգի, իւր Թիֆլիսաբնակ ազգականների և Էջմիածնի միաբանութեան իրեն համախոհ անդամների հետ։ Բայց և այնպէս նա չէր ուզում Էջմիածնի միաբանութեան և Գէորգ Թագաւորի հրաւէրով մեկնել տեղից, մինչև որ Կ. Պօլսի ժողովուրդն ընտրութիւնը չվաւերացնէ. «Չեմ կամենում», գրում էր նա Կ. Պօլիս, «ընդունել այդ կոչումը Թագաւորներից և երևելի իշխաններից, այլ նախ Աստուծուց և ապա բոլոր քրիստոսասէր հայ ազգից, որի ձայնը ձայն Աստուծու հաւատալով, յօժարութեամբ կարող կլինիմ ընդունել» [1])

Բերաթի երկար յապաղումը Կ. Պօլսից և Դանիէլ պատրիարքի խարդաւանաց լուրերը, որ անձամբ հետամուտ էր հայրապետական Աթոռը բարձրանալու, վրդովում էին Յովսէփին, և նա այդ բոլորին վերջ դնելու համար նամակով ազդարարեց պատրիարքին, թէ ոչ ինքն, ոչ էլ Ռուսիայի և Վրաստանի հայերը մի ուրիշ կաթողիկոս կըճանաչեն. ուստի և խնդրեց այն գժտութիւնների առաջն առնել, որոնք կարող էին ծագել հայ ազգի մէջ։ Բացի այդ՝ 23 փետրուարի 1800 ամի նա դիմեց գաղտնի խորհրդական Ս. Լ. Լազարեւին [2]) և Ղուկաս

---

[1]) «Ձեռագիր. Մեք զայն կոչումն ոչ կամիմք լինիլ միայն ի Թագաւորաց և ի կայսերաց կամ յերևելի իշխանաց և ի մարդկանց, այլ նախ յԱստուծոյ, և ապա ի բոլոր հասարակութենէ Հայկազուն, քրիստոսասէր ժողովրդոց, որոց ըստ միաբանութեան ձայն՝ ձայն Աստուծոյ հաւատալով կարասցուք յանձն առնուլ յօժարութեամբ»։ Միևնոյն միտքը նա կրկնում է նոյն իսկ փետրուարի 23 ին գրած նամակում. «Վեհագունից հրաման յետին համարեցի և համարիմ, զի մի՛ բռնութիւն նովաւ մտցէ ի սուրբ աստիճանն, այլ տեղի տաց ազգային սովորութեանց, զի ազգն կիս և ես զայգն ընդգրկելոց եմք։ Ոչ կամիմք ինքնին կարևոր իշխանութեամբ նկատառաւորաց մերոց ելանել ի սուրբ գահն, այլ կամօքն Աստուծոյ և համահաճութեամբ հասարակ կամաց սուրբ Մօրն մերոյ, զի բազմասցի և վերակրկնեսցի սէր և խաղաղութիւն առ ամենեսին, որով և մեք կարասցուք զգենուլ զզօրութիւն ի բարձանց առ ի հովուել զհօտն Աստուծոյ և կրել զծանրութիւն լծոյն այնորիկ։

[2]) Արտաքին գործոց Պետական Յանձնաժողովի Ասիական բաժնի անդամ.